

K Ú R I A

Bhar.I.409/2012/3.szám

A Kúria mint harmadfokú bíróság Budapesten, a 2012. év május hó 8. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A hivatali visszaélés büntette miatt a vádlott ellen folyamatban lévő büntetőügyben a vádlott és védője által bejelentett másodfellebbezéseket elbírálv a Fővárosi Ítéltábla 4.Bf.61/2011/13. számú ítéletét megváltoztatja,

a vádlottat az ellene a Btk. 225. §-ába ütköző hivatali visszaélés büntettének vádja alól felmenti.

I n d o k o l á s:

A Fővárosi Bíróság a 2010. november 11. napján kihirdetett 21.B.777/2010/9. számú ítéletével a vádlottat a Btk. 225. §-ába ütköző hivatali visszaélés büntettének vádja alól - bizonyítottság hiányában - felmentette.

Az ítélet ellen az ügyész fellebbezett a vádlott bűnösségének megállapítása és vele szemben megrovás alkalmazása érdekében.

A másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla a 2011. november 2. napján tartott nyilvános ülésen kihirdetett 4.Bf.61/2011/13. számú ítéletével az első fokú határozatot megváltoztatta, a vádlottat bűnösnek mondta ki hivatali visszaélés büntettében (Btk. 225. §), és ezért őt megrovásban részesítette.

A másodfokú ítélet ellen a vádlott és védője a vádlott felmentése érdekében fellebbezést jelentett be.

A védő fellebbezésének írásbeli indokolásában emellett a vádlott bűnösségének esetleges megállapítása esetére a büntetés kiszabásának mellőzésére tett indítványt.

A Legfőbb Ügyészség a másodfokú ítélet helybenhagyását indítványozta, miután álláspontja szerint a másodfokú bíróság megalapozott tényállást állapított meg és okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére (BF.70/2012/1.).

A terhelt és védője fellebbezését a harmadfokú bíróság nyilvános ülésén is fenntartotta, a védő azt az írásbelivel egyezően indokolta.

A Legfőbb Ügyészség képviselője ugyancsak az írásbelivel egyezően tette meg indítványát.

A Kúria mint harmadfokú bíróság a Be. 387. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel a fellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletet az azt megelőző első és másodfokú eljárással együtt bírálta felül. Ennek során megállapította, hogy az eljárási törvény rendelkezéseit az első fokon eljáró bíróság maradéktalanul betartotta, a másodfokú bíróság pedig olyan eljárási szabálysértést, amely hatályon kívül helyezést eredményezett volna, nem valósított meg.

A Kúria ugyanakkor észlelte, hogy a másodfokú bíróság által az iratok alapján kiegészített, illetve helyesbített tényállás megalapozatlansági hibában szenved.

A történeti tényállás kiegészítése során tényként rögzítette az ítélőtábla, hogy a vádlott azért igazolta magát szolgálati igazolványával és közölte valótlanul, hogy szolgálatban van, mert a további intézkedést, vizsgálgatást, hivatalos eljárást akarta elkerülni. Ezzel együtt mellőzte az első fokú bíróságnak azt a következtetését, ami szerint az eljárás során kétséget kizáróan nem nyert bizonyítást, miszerint a vádlott mindezt azért tette, hogy a vele szembeni intézkedést elkerülje.

Az ítélőtábla ezt a tényállás-kiegészítést azzal indokolta, hogy a vádlott tisztában volt az általa vezetett járművel kapcsolatos hiányosságokkal valamint azzal, hogy a közúti ellenőrzés ezeket fel fogja tárni, és azzal is, hogy ennek elkerülésére alkalmas lett volna az, ha ő „aktuálisan szolgálatot teljesítő hivatalos személyként” vezette volna a gépkocsit (másodfokú ítélet 4. oldal hatodik bekezdés).

Az első fokú ítélet történeti tényállását ezzel a kiegészítéssel tekintette eljárásában irányadónak, és erre a kiegészítésre alapozta a vádlott bűnösségére levont következtetést.

Következtetésének helytállóságát alátámasztandó arra is utalt, hogy az első fokú ítélet 13. oldalának harmadik bekezdésében rögzítettek szerint adat merült fel arra: ilyen eset már korábban is történt. Emellett hivatkozott arra is, hogy az intézkedést vezénylő tanúként határozottan állította: a vádlottal szemben nem került volna sor a vizsgálatra, ha szolgálatot ellátó hivatalos személyként tudja magát igazolni.

Az első fokú ítélet - az ítélőtábla által felhívott - 13. oldalának

harmadik bekezdése azonban nem tartalmazza azt, hogy már korábban előfordult volna hasonló eset; ezzel szemben e bekezdésben azt rögzítette a megyei bíróság, hogy a tanú többszöri kérdésre közölte: felettesétől kapott olyan információt, amely szerint a vádlott „érvénytelen műszakival” fog közlekedni és magát szolgálati igazolványával fogja igazolni; ezt a vallomását felettese tanúvallomásában meg is erősítette.

Így e tekintetben a másodfokú határozat iratellenes.

A másodfokú bíróság emellett tényként rögzítette, hogy a terhelt tisztában volt azzal: a közlekedési szabálytalanságok elhárításának egyetlen esélye az lett volna, ha az ellenőrzést nem folytatják le, és erre alkalmas volt a vádlotti magatartás, valamint azt is, hogy a vádlottnak ez is volt a célja.

Azonban azt, hogy mely bizonyíték támasztja alá, miszerint a vádlott valóban ennek érdekében igazolta magát szolgálati igazolványával, nem pedig a védekezésének megfelelő okból, már nem jelölte meg, és mindezzel vonatkozóan bizonyítást nem is vett fel.

Csupán következtetni lehet arra, hogy e következtetés levonása során a tanú vallomására volt figyelemmel.

Ezzel pedig a tanúnak az első fokú eljárásban tett vallomását mint bizonyítékot a másodfokú bíróság eltérően mérlegelte, mivel e tanú szavahihetőségét az első fokú bíróság éppen a fent idézett vallomására tekintettel megdőltnek találta.

Kétségtelen, hogy a másodfokú bíróság a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján a tényállást az iratok alapján vagy ténybeli következtetés útján kiegészítheti, illetve helyesbítheti; a (3) bekezdése szerint azonban a másodfokú bíróság csak azokkal a tényekkel kapcsolatban értékelheti az első fokú bíróságtól eltérően a bizonyítékokat, amelyekre bizonyítást vett fel, és e tilalom alól csak akkor mentesül, ha a vádlottat felmenti vagy az eljárást megszünteti.

Márpedig a másodfokú bíróság az adott ügyben nem vett fel bizonyítást; a határozatot nem is tárgyaláson, hanem nyilvános ülésen bírálta felül. A vádlottat ezen túl nem felmentette, hanem elítélte.

Emellett a tényállás kiegészítése részben iratellenes volt, részben pedig azt olyan tanú vallomására alapozta, akinek szavahihetőségét az első fokú bíróság megdőltnek találta, a bizonyítékot a törvényi tilalom ellenére felülmérlegelve; ezen túl az így megállapított tényből további tényre helytelenül következtetett.

Miután így a másodfokú bíróság által kiegészített és ekként irányadónak tekintett tényállás megalapozatlan, a Kúria a 388. § (2) bekezdése alapján - a Be. 351. § (2) bekezdés c) és d) pontjára figyelemmel - azt helyesbítve mellőzi a másodfokú ítélet tényállás-kiegészítő részéből

- az ítélet 3. oldalának ötödik bekezdését, amely szerint „a vádlott azért a szolgálati igazolvánnyal igazolta magát és közölte valótlanul, hogy szolgálatban van, hogy ezzel a vele szembeni intézkedést, vizsgálódást, hivatalos eljárást elkerülje.”;
- továbbá az ugyanezen bekezdés zárójelben szereplő mondatát, amely szerint „[Erre tekintettel az első fokú ítélet 13. oldalának utolsó bekezdésében írt ezzel ellentétes - végeredményben téves - bírói következtetést mellőzi]”.

A Kúria az ekként helyesbített tényállást immár megalapozottnak és eljárásában irányadónak tekintette.

A helyesbítéssel irányadó tényállásra figyelemmel helytálló volt az első fokon eljáró bíróság álláspontja, amely szerint a bizonyítékok nem voltak alkalmasak a vádlott védekezésének megcáfolására.

Miután így nem nyert kétséget kizáró módon bizonyítást az, hogy a vádlottnak az igazoltatás során jogtalan előny szerzése volt a célja, a Kúria a másodfokú bíróság ítéletét a Be. 398. § (1) bekezdése szerint eljárva megváltoztatta, és a vádlottat a hivatali visszaélés büntettének vádjá alól a Be. 6. § (3) bekezdés b) pontjának I. fordulatra figyelemmel - a Be. 331. §-ának (1) bekezdése alapján - bizonyítottság hiányában felmentette.

A Kúria ítéletét a Be. 393. §-ának (2) bekezdése alapján nyilvános ülésen hozta meg.

Budapest, 2012. május 8.

Dr. Mészár Róza s. k. a tanács elnöke, Dr. Csák Zsolt s. k.
előadó bíró, Dr. Belegi József s. k. bíró

A Fővárosi Ítéltábla 4.Bf.61/2011/13. számú ítélete a Kúria Bhar.I.409/2012/3. számú ítéletében írt változtatással 2012. május 8. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2012. május 8.

Dr. Mészár Róza s. k.

a tanács elnöke

A kiadmány hitelével:

bíróági tisztviselő
MTné